

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหามาตรการควบคุมการลักลอบค้าสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตเมทแอมเฟตามีน ศึกษากรณีชูโดอีเฟดรีน
คำสำคัญ	การลักลอบค้ายาเสพติด/สารตั้งต้น/ชูโดอีเฟดรีน
นักศึกษา	ฉัตรแก้ว ยิ่งศักดิ์มงคล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศิริโรจน์ รัฐประเสริฐ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2560

บทคัดย่อ

ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี ประเทศไทยได้ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants: ATS) อย่างรุนแรง โดยจะเห็นได้ว่าที่ผ่านมาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดความไม่สามารถทนได้ต่อปัญหาเสพติด (Zero Tolerance) ที่มุ่งเน้นการใช้มาตรการปราบปรามอย่างเข้มงวด และบทลงโทษที่รุนแรงทั้งต่อผู้ค้าและผู้เสพ แต่อย่างไรก็ดี การใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนอย่างเข้มงวดนั้น ส่งผลกระทบต่อการนำยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน และชูโดอีเฟดรีนซึ่งเป็นสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

จากการศึกษาวิจัย ในประเด็นแรก พบว่า อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1971 มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ในทางที่ผิด ควบคู่ไปกับการให้หลักประกันว่า “ไม่ควรจะมีการจำกัดมากเกินไปโดยไม่จำเป็น จนทำให้เป็นการยากต่อการที่จะใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้” เพราะยังความจำเป็นที่จะต้องใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทสำหรับในด้านการแพทย์แต่เนื่องที่ผ่านมามีประเทศไทยได้มีแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายยาเสพติดหลายครั้ง เพื่อการยกระดับความเข้มงวดการควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน และตลอดจนเพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำชูโดอีเฟดรีนจากตลาดยาไร่ไหลเข้าสู่ตลาดการค้ายาเสพติดที่ผิดกฎหมายมาใช้เป็นสารตั้งต้นในการผลิตเมทแอมเฟตามีน จึงได้มีการยกระดับการควบคุมการใช้ประโยชน์ชูโดอีเฟดรีนในทางการแพทย์ไปด้วยในเวลาเดียวกัน ส่งผลทำให้การนำชูโดอีเฟดรีนมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ในปัจจุบัน

เข้าถึงได้ยากยิ่งขึ้น ประเด็นที่สอง พบว่าตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยยาเสพติด มุ่งเน้นให้มีการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติด โดยกำหนดให้ประเทศภาคีจะต้องอนุวัติการกฎหมายภายในประเทศให้การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นความผิดอาญาที่มีโทษจำคุก ประกอบกับแนวคิดความไม่สามารถทนได้ต่อปัญหายาเสพติดทำให้ประเทศไทยได้นำเอาโทษจำคุกมาใช้เป็นมาตรการในการป้องกันการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดในทุกกรณี อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน ทำให้ที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มเติมกฎหมายยาเสพติดเพื่อยกระดับความเข้มงวดการควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนและซูโดอีเฟดรีนหลายครั้งแต่การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดรุนแรงเกินความจำเป็นดังกล่าว ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนและซูโดอีเฟดรีนให้หมดสิ้นไปได้จริง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดสภาพปัญหาผู้ต้องขังเด็ดขาดในคดียาเสพติดคึกคักอีกด้วย และประเด็นที่สาม พบว่า การบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนและซูโดอีเฟดรีนของประเทศไทยนั้นรุนแรงเกินจำเป็น ไม่มีประสิทธิภาพไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านยาเสพติดมติที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหาเสพติดโลก พ.ศ. 2559 (UNGASS, 2016) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 26 จึงไม่สมเหตุสมผลที่จะให้มีการจำกัดการใช้ประโยชน์ซูโดอีเฟดรีนในทางการแพทย์ดังเช่นในปัจจุบัน

จากการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า การควบคุมยาเสพติดและสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพและไม่สามารถแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดในกลุ่มแอมเฟตามีนได้จริง ดังนั้นจึงไม่สมเหตุสมผลที่จะให้มีการจำกัดการใช้ประโยชน์ซูโดอีเฟดรีนในทางการแพทย์ดังเช่นในปัจจุบันผู้เขียนจึงได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายยาเสพติดเพื่อปรับลดระดับการควบคุมยาเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีนและซูโดอีเฟดรีนให้สอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านยาเสพติด และมติที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหาเสพติดโลก พ.ศ. 2559